

Mądrość tłumy czy owczy pęd?

EWA
ROZPĘDOWSKA

Ponad 70 lat temu miliony obywateli USA uwierzyły, że nadawana przez CBS, całkowicie fikcyjna audycja o ataku Marsjan na Ziemię, jest relacją na żywo z autentycznych wydarzeń. Ludzie wybiegali na ulice, dzwoniли na policję, wielu trafiło do szpitali, były też ofiary śmiertelne...

Koniec lat 70. zeszłego wieku, guru sekty „Świątynia Ludu”, James Jones, wezwał swoich wyznawców do zażycia trucizny. Nikt nie protestował, nie było paniki ani hysterii. Czekał na zgon, kładł się na drewnianych ścieżkach prowadzących do pawilonu – siedziby wielbionego. Zginęło 909 osób.

Ten sam mechanizm, który uczynił możliwymi wspomniane wydarzenia, działała z powodzeniem do dziś. W pogoni za tanią sensacją, media wręcz bombardują nas doniesieniami o kolejnych tragediach ludzkich. Tygodniami „wałkuje” się temat, zadając setki pytań świadkom, prezentując „portrety psychologiczne” bohaterów

i antybohaterów dramatu. Tymczasem, jak wynika z badań, skutkuje to znacznym wzrostem liczby podobnych, dramatycznych przypadków. Zasada społecznego dowodu słuszności – bo o niej tu mowa – jest kolejnym mechanizmem zdolnym uruchomić bezrefleksyjne zachowania. Według niej człowiek, nie wiedząc, jaka decyzja lub pogląd jest słuszny, kieruje się tym, co wybiera grupa. Wybory dokonywane przez większość są z zasady uznawane za prawidłowe i jako takie nie muszą podlegać mentalnej analizie. Niepewność, jaka zwykle towarzyszy nam w nowych, nieznanych sytuacjach, dodatkowo wzmacnia działanie tej reguły. Gorączkowo poszukując odpowiedzi co do wyboru właściwego zachowania, zerkamy na boki, podpatrując, jak radzą sobie inni i... najczęściej podążamy ich śladem. Drugą taką wzmacniającą cechą jest podobieństwo. Im bardziej podobni do nas są inni, tym częściej traktujemy ich zachowania jako wzorce do naśladowania. W wielu codziennych sytuacjach reguła ta ma charakter przystosowawczy. Stanowi, podobnie jak w przypadku omawianych już zasad, wygodną drogę na skróty przy podejmowaniu decyzji, jak należy postąpić. Ale to, co stanowi o jej sile, jest jednocześnie jej słabością. Czyni nas bowiem podatnymi na manipulacje tych, co bez skrupułów chcą nas wykorzystać. Przyzwyczajają do umysłowego lenistwa, także w sprawach mających znaczenie, co

skutkuje niejednokrotnie bolesnymi konsekwencjami. Społecznie słuszne dowody są często preparowane, momentami nawet nieudolnie – ku chwale manipulatorów, ze szkodą dla maluczkich.

W jaki sposób na co dzień my, porządni obywatele, z zaangażowaniem wykonujący swoją pracę, poświęcający czas rodzinie, pielęgnujący kontakty towarzyskie z przyjaciółmi, ulegamy owczemu pędowi? W telegraficznym skrócie to: „obowiązkowe” konta na Facebooku, Tweeterze, najnowsze tablety, wypasne komory i fury, markowe ciuchy oraz jedynie słuszne poglądy na wszystko... Byle się z czymś niewłaściwym nie wychylić, a tylko podążać i nadążać za stadem, bo indywidualizm, nonkonformizm, to prosta droga do kompromitacji i wykluczenia. Przestajesz się liczyć, wypadasz z „towarzystwa”, nie ma cię. Samoocena sięga bruku. No, dramat po prostu. Dostosowanie się czyni życie łatwym. Wiwat zbiorowa mądrość tłumy! Należy tylko włączyć automatycznego pilota, zignorować sprzeczne informacje i nie silić się na jakiegokolwiek rozważania. A oszczędzony – wobec braku rozterek decyzyjnych – czas, można spokojnie spędzić przed telewizorem, by w ten sposób rozwiązać pozostałe swoje problemy. Tymczasem – jak to ujął Walter Lippmann, pisarz, polityk, twórca socjologicznej teorii stereotypu: „Tam, gdzie wszyscy myślą podobnie, nikt nie myśli zbyt wiele”.

CENTRUM SZKOLENIA BLACHARSTWA SAMOCHODOWEGO

- Jedyne w Polsce centrum szkoleniowe kadry blacharskiej.
- Funkcjonuje od stycznia 2001 roku, korzystając z doświadczeń zagranicznych partnerów.
- Dysponuje profesjonalnym zapleczem dydaktyczno-technicznym i bazą hotelową.

C.T.S. sp. z o.o. Generalny Przedstawiciel w Polsce CAR-O-LINER
ul. gen. Grotta-Roweckiego 130a, 41-200 Sosnowiec
tel. 032 291 77 35, tel. 032 290 78 51, faks 032 290 77 68
e-mail: cts@car-o-liner.pl; www.car-o-liner.pl

FOT. ARCHIWUM

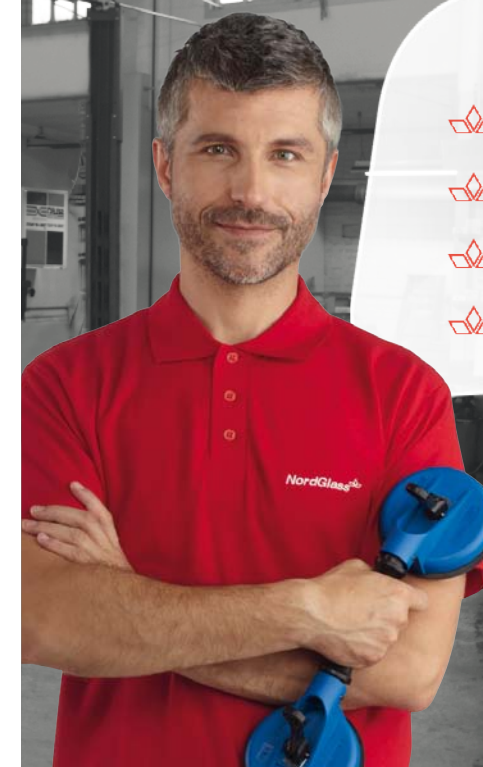
e-autonaprawa.pl

tu książki WKŁ
10% taniej

- ✓ Wejdź na stronę: www.e-autonaprawa.pl
- ✓ Wybierz przycisk KSIĄŻKI
- ✓ Przejrzyj katalog
- ✓ Zaznacz interesujące Cię pozycje
- ✓ Kup, nie odchodząc od komputera!

Sukces pod szyldem NordGlass.

Współpraca franczyzowa
już od 35 000 zł

- 👑 Prowadzenie serwisu pod szyldem cenionej marki
- 👑 Korzystanie z najlepszych jakościowo produktów i know-how
- 👑 Szkolenia, wsparcie logistyczne i reklamowe oraz atrakcyjne programy
- 👑 Stałe wsparcie ze strony dedykowanego specjalisty NordGlass

NordGlass
Szyby odporne na używanie

Model biznesu sprawdzony w ponad 100 serwisach.

NordGlass, niekwestionowany lider polskiego rynku wymiany i naprawy autoszyb oraz wiodący europejski producent i dystrybutor wysokiej jakości szyb samochodowych zaprasza do korzystnej współpracy na zasadach franchisingu. Stawiamy na przejrzysty biznes.

Skontaktuj się z nami i poznaj szczegóły!

Dyrektor Krajowej Sieci Sprzedaży
Andrzej Parzoch
tel. +48 728 921 815
email: franczyza@nordglass.com

| nordglass.pl

Chcesz otrzymywać wszystkie numery „Autonaprawy” – wykup abonament!

FORMULARZ PRENUMERATY MIESIĘCZNIKA AUTONAPRAWA

- Zamawiam 11 kolejnych wydań w cenie 61,50 zł brutto (w tym VAT 23%) od numeru .....
 6 kolejnych numerów w cenie 43,05 zł brutto (w tym VAT 23%) od numeru .....
 11 kolejnych wydań w cenie 36,90 zł brutto w prenumeracie dla szkół (w tym VAT 23%) od numeru .....

Czasopismo jest bezpłatne. Cena obejmuje umieszczenie prenumeratora w bazie danych i obsługę wysyłek.

DANE ZAMAWIAJĄCEGO (PŁATNIKA): nowa prenumerata kontynuacja prenumeraty

Nazwa firmy .....

ulica i numer domu ..... kod pocztowy ..... miejscowość .....

Imię i nazwisko zamawiającego ..... NIP (ewentualnie PESEL) .....

telefon do kontaktu ..... e-mail .....

ADRES DO WYSYŁKI (należy podać, jeśli jest inny niż podany wyżej adres płatnika):

Odbiorca .....

ulica i numer domu ..... kod pocztowy ..... miejscowość .....

Faktura VAT zostanie dołączona do najbliższej wysyłki zamówionych czasopism. Upoważniam Wydawnictwo Technotransfer do wystawienia faktury VAT bez podpisu odbiorcy oraz umieszczenia moich danych w bazie adresowej wydawnictwa.

..... (data) ..... (podpis)